

Hallintosäännön muutos: elokuu 2022

VD/6384/00.01.01.00/2022

RV/HH/S-AP/JT

Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset kunnan hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelyistä sekä valtuuston toiminnasta kuntalain 90 §:ssä on säädetty yksityiskohtaisesti, mistä kaikista asioista hallintosäännössä on annettava ainakin tarpeelliset määräykset. Hallintosäännön hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Vantaan kaupungin hallintosääntöä on muutettu viimeksi 31.1.2022, jolloin hyväksytty hallintosääntö on tullut voimaan 1.2.2022.

Hallintosäännön muuttamiselle on jälleen tarvetta erityisesti muuttuvan lainsäädännön takia.

Muutosten yksityiskohtaiset perustelut

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala

Henkilöstö ja konsernipalvelut ehdottaa muutoksia lautakunnan ja viranhaltijoiden toimivallan jakoon siten, että opettajien virkojen kohdalla aineyhdistelmiä ei tarvitsisi enää viedä lautakuntaan. Muutoksella päätösvalta opetettavista aineista olisi jatkossa palvelualuejohtajalla. Palvelualuejohtajan päätös olisi viranhaltijapäätös, johon lautakunnalla olisi otto-oikeus. Perusteluina nostetaan esille, että asiaa koskevia päätöksiä tulee usein ja kun palvelualueiden tavoitteena on siirtyä vakituisten virkojen täytössä jatkuvaan rekrytointiin, lehtorivirkojen opetettavien aineiden muutosten päätösvallan siirtäminen alemmalle tasolle myös sujuvoitaisi prosesseja. Muutos nopeuttaisi ja helpottaisi hallinnollista työtä opettajien virkojen kohdalla merkittävästi. Muutos toteutettaisiin tekemällä asiaa koskeva lisäys 14 luvun 3 §:ään. Palvelualuejohtaja päättäisi siten virkojen nimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista aineopettajien osalta. Jatkossa lautakuntaan vietäisiin vain aineopettajien virkojen perustamiset ja muutokset.

Kuntademokratian palvelualue ehdottaa, että hallintojohtajan päätökset valtiokonttorille tehtävistä hakemuksista valtionperintöjen luovuttamiseksi Vantaan kaupungille lisätään niiden päätösten joukkoon, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn. Tämä muutos toteutettaisiin lisäämällä kyseinen kohta 11 luvun 4 §:n listaukseen. Hakemusvaiheessa ei vielä oteta kantaa siihen, otetaanko perintö vastaan, joten ottoharkinnan käyttäminen tässä vaiheessa asiaa on tarpeetonta.

Hallintosäännön 26 lukua on korjattava vastaamaan kuntalain lakimuutosta, jossa kuntalain 23 §:n 2 momentti on kumottu L:lla 21.5.2021/419. Hallintosäännön 26 luvun 1 § on syytä muokata vastaamaan lakimuutosta, koska nykyinen muotoilu perustuu vanhentuneeseen lainsäädäntöön.

Kuntademokratian palvelualue esittää vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien jäsenten palkkioiden korottamista koskevaa muutosta. Voimassa olevan hallintosäännön 27 luvun 9 §:n mukaan vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajan palkkio on 290 euroa toimituspäivältä, mikäli se on kestänyt vähintään kolme tuntia ja muutoin palkkio on 85 euroa. Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenen palkkio on 240 euroa toimituspäivältä, mikäli se on kestänyt vähintään kolme tuntia ja muutoin palkkio on 70 euroa. Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien jäsenten nykyiset palkkiot ovat olleet voimassa 1.6.2017 alkaen (kv 12.12.2016 § 20). Tätä ennen vaalilautakunnan ja

vaalitoimikunnan puheenjohtajan palkkio oli 250 euroa toimituspäivältä ja jäsenen palkkio 200 euroa toimituspäivältä (kv 15.12.2008 § 8).

Puheenjohtajiston vaalipalkkiota ehdotetaan korotettavaksi 100 eurolla ja jäsenten palkkiota 50 eurolla. Ehdotuksen mukaan puheenjohtajalle maksetaan 390 euroa vähintään kolme tuntia kestäneestä toimituspäivältä ja muutoin 100 euroa, ja jäsenelle päivän kestosta riippuen joko 290 euroa tai 70 euroa toimituspäivältä. Vakiintuneen käytännön mukaisesti vaalilautakunnan puheenjohtajalla/varapuheenjohtajalla on selvästi enemmän tehtäviä kuin varsinaisilla jäsenillä, ja vaalilautakuntien puheenjohtajat tekevät Vantaalla enemmän kuin esimerkiksi pääkaupunkiseudun muissa kunnissa. Tämän vuoksi esitetty korotus puheenjohtajistolle on suhteellisesti korkeampi. Puheenjohtajisto muun ohella huolehtii siitä, että vaalipäivän äänestyspaikka on vaalipäivän aamuna äänestyskunnossa, noutaa tarvittavan vaalimateriaalin vaalitoimistolta ennen vaalipäivää ja huolehtii siitä, että äänestysliput ja muu vaalimateriaali palautetaan vaalipäivän yönä takaisin vaalitoimistoon. Esitetyn korotuksen jälkeen Vantaan palkkiot olisivat vertailukelpoisia ainakin Helsingissä, Kauniaisissa, Oulussa ja Turussa maksettaviin palkkioihin nähden.

Kaupunki	Vaalilautakunnan pj./vpj./€	Vaalilautakunnan jäsen/€
Vantaa	290	240
Helsinki	380 vpj. 310	260
Kauniainen	n. 380 (16 h/á 22 €) + 15 €, kun yli 8 h = 395	n. 300 (16 h/á 18 €) + 15 €, kun yli 8 h = 315
Espoo	510 (+240 + 165) = 915 240 järjestäytymiskokous 165 äänten laskenta	345 (+185 + 165) = 695 185 järjestäytymiskokous 165 äänten laskenta
Tampere	300 (+ 200 laskenta) = 500	200 (+ 200 laskenta) = 400
Turku	270 (+ 145 laskenta) = 415	150 (+ 145 laskenta) = 295
Oulu	250 (+ 115 laskenta) = 365 vpj. 230 (+ 115 laskenta) = 345	200 (+115 laskenta) = 315

Vantaalla vaalilautakuntia on yhteensä 68 ja vaalitoimikuntia viisi. Rekrytointitarve näihin molempiin voi olla yhteensä yli 700 henkilöä. Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien jäsenet edustavat edellisissä vaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Puolueilla kuitenkin on ollut vaikeuksia saada henkilöitä vaalilautakuntiin, koska palkkiot ovat liian pieniä ja puoluejäsenistö vanhenee. Erityisesti ongelmia on ollut puheenjohtajien rekrytoimisessa, koska palkkio työmäärään nähden on aivan liian pieni ja epäsuhtainen jäsenille maksettavaan palkkioon nähden. Edeltävissä kuntavaaleissa ja aluevaaleissa on jouduttu turvautumaan yhä enenevässä määrin myös ulkopuolisiin, mikä ei ole vaalilain tarkoitus. Pienet palkkiot eivät houkuta ihmisiä mukaan vaalityöhön ja myös vaalitoimistolla on ollut vaikeuksia rekrytoinnissa.

Jottei vaalien järjestäminen jatkossa vaarannu, korkeammat palkkiot osaltaan toivottavasti helpottaa rekrytointitilannetta. Ehdotus kuitenkin on maltillinen, sillä korotusten myötä lisäkustannuksia tulisi enintään 50 000 euroa. Maksettavaan vaalipalkkioon edelleenkin sisältyisi kaikki vaalien järjestämiseen kuuluva työ kuten korvaus vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä, äänestyslippujen laskennasta sekä vaalimateriaalin noudosta/palauttamisesta/kuljetuksesta kaupungintalon ja äänestyspaikan välillä. Myös vaalilautakunnille ja vaalitoimikunnille erikseen maksettu ruokaraha (10 euroa / luottamushenkilö / toimituspäivä) sisältyisi korotukseen. Muutos toteutettaisiin päivittämällä 27 luvun 9 §:n palkkioiden summat. Lisäksi tarkoituksena on päivittää pykälän rakennetta.

Kaupunkiympäristön toimiala

Hallintosäännön luvun 6 § 2 mukaan apulaiskaupunginjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston säännön mukaisista tehtävistä siltä osin kuin ne eivät kuulu kaupunginhallituksen päätösvaltaan. Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahasto on kuitenkin lakkautettu 31.12.2021 kaupunginvaltuuston 15.11.2021 § 6 päätöksellä, joten ko. toimivalta on tarpeeton. Tarvittava muutos toteutetaan poistamalla 6 luvun 2 §:n asiaa koskeva kohta.

Hankintatoimivaltuuksia koskevat määräykset on 1.2.2022 alkaen keskitetty hallintosäännössä lukuun 15. Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan erityisiä hankintatoimivaltuuksia koskeva kohta (luku 6 § 2 kohta 7) on kuitenkin jäänyt kaupunkiympäristön toimialaa koskevaan lukuun 6, vaikka apulaiskaupunginjohtajan hankintatoimivaltuuksista säädetään erikseen myös luvussa 15 § 8. Koska ei ole tarkoituksenmukaista, että apulaiskaupunginjohtajan hankintatoimivaltuuksista säädetään hallintosäännössä kahdessa eri kohdassa, on luvun 6 § 2 kohta 7 perusteltua poistaa hallintosäännöstä teknisenä korjauksena.

Hallintosäännössä määrättyihin Katujen ja puistojen palvelualueen tehtäviin esitetään lisättävän liikkumisen ohjaus. Liikkumisen ohjaus on vakiintunut termi, joka ei ole aiemmin sisällynyt katujen ja puistojen palvelualueen tehtäväluetteloon, vaikka se onkin osa palvelualueen tehtäväaluetta. Tehtävän merkitys on nousemassa osana kestävän liikkumisen edistämistä. Liikkumisen ohjaus on osa kestävän liikkumisen keinovalikoimaa ollen yksi liikenteen kysynnän hallinnan keinoista, jonka tavoitteena on vaikuttaa ihmisten liikkumistapatottumuksiin. Liikkumisen ohjauksen keskeisiä keinoja ovat viestinnän lisäksi kestävän liikkumisen suunnitelmat, liikkumispalveluiden kehittäminen sekä liikkumisen ratkaisujen tuominen jokapäiväisiin matkoihin (asuminen, palvelut, tapahtumat). Tarvittava muutos toteutettaisiin tekemällä lisäys ”liikkumisen ohjauksesta” 6 luvun 4 §:n listaukseen.

Rakennusvalvontapäällikön päätösvaltaan esitetään muutoksia maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:ssä tarkoitetuista rakennusluvista (luku 6 § 7 kohta 1) sekä pelastuslain 75 §:n mukaisesta vapautuksesta väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta (luku 6 § 7 kohta 6) päättämiseen. Luvun 6 § 7 kohtaan 1 esitetään tehtäväksi lisäys, että rakennusvalvontapäällikkö päättää rakennusluvista, jos lupa käsittää muun kuin kaupunkikuvallisesti merkittävän pysäköintilaitoksen. Nykyisin rakennusvalvontapäällikön toimivalta rakennuslupien myöntämisestä on sidottu kerrosalaan. Pysäköintilaitokset eivät kuitenkaan muodosta kerrosalaa, vaikka ne ovatkin kaupunkikuvallisesti merkittäviä rakennuksia. Tämän vuoksi hallintosääntöä olisi tarpeen täsmentää pysäköintilaitosten rakennuslupien osalta. Tarvittava muutos toteutettaisiin tekemällä lisäys 6 luvun 7 §:n kohta 1 listaukseen.

Luvun 6 § 7 kohtaa 6 esitetään täsmennettäväksi uudisrakennuksen koon suhteen. Nykyisestä hallintosäännön muotoilusta puuttuu maininta siitä, millä perusteella uudisrakennuksen koolle määrätty raja 2000 m² lasketaan, minkä vuoksi hallintosääntöä olisi tarpeen täsmentää tältä osin. Tarvittava muutos toteutettaisiin tekemällä tarvittavat muokkaukset 6 luvun 7 §:n kohtaan 6.

Lukuun 6 § 11 esitetään lisättävän, että kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta myönnettävistä avustuksista. Tällä hetkellä hallintosäännössä määrätään asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston säännön mukaisten

tehtävien hoitamisesta sekä rahastosta myönnettävistä lainoista. Hallintosäännössä ei kuitenkaan määrätä toimivallasta koskien rahastosta myönnettäviä avustuksia, vaan tästä määrätään vain rahaston säännöissä. Rahaston sääntöjen mukaan avustusten myöntämisestä päättää asumisasioiden päällikkö tai hänen määräämänsä. Toimivallan ei tulisi perustua vain rahaston sääntöihin, mikä korjataan tällä hallintosäännön muutoksella. Tarvittava muutos toteutettaisiin tekemällä lisäys 6 luvun 11 §:n listaukseen.

Hallintosäännön kohtaan luku 6 § 11 kohta 24 esitetään lisättäväksi maininta toistaiseksi voimassa olevista vuokrasopimuksista. Sekä kaupunginlakimies että sisäinen tarkastus ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että hallintosääntö on tällä hetkellä epäselvä sen suhteen, kenellä on toimivalta päättää toistaiseksi voimassa olevista vuokrasopimuksista ja miten toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo lasketaan. Tähän saakka kaupunkiympäristön toimialalla on noudatettu kaupunginvaltuuston 14.12.2020 § 7 päätöksen perusteluosiossa kuvattua toimintatapaa, jonka mukaan toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten kohdalla toimivalta lasketaan irtisanomisajan vuokran perusteella, eli toimivaltaraja vastaa sitä kassavirtaa, jonka kaupunki sopimuksella on sitonut. Jatkossa päätösvalta toistaiseksi voimassa olevista vuokrasopimuksista esitetään sidottavaksi vuokrasopimuksen arvoon 48 kk ajanjaksolla, jolloin laskentatapa olisi linjassa hankintalain 30 §:ssä säädetyn ennakoidun arvon laskemistavan kanssa. Tarvittava muutos toteutettaisiin muokkaamalla 6 luvun 11 §:n kohtaa 24.

Luvun 9 § 1 kohdan 42 mukaan kaupunginhallitus päättää Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston käyttösuunnitelman hyväksymisestä ja yli 1 000 000 euron suuruisten hankkeiden hankesuunnitelmien hyväksymisestä. Koska Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto on lakkautettu 31.12.2021, esitetään hallintosäännön kohtaa poistettavaksi tarpeettomana.

Hallintosäännön kohtaan luku 10 4 § kohta 10 esitetään lisättäväksi maininta toistaiseksi voimassa olevista vuokrasopimuksista. Sekä kaupunginlakimies että sisäinen tarkastus ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että hallintosääntö on tällä hetkellä epäselvä sen suhteen, kenellä on toimivalta päättää toistaiseksi voimassa olevista vuokrasopimuksista ja miten toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo lasketaan. Päätösvalta toistaiseksi voimassa olevista vuokrasopimuksista esitetään sidottavaksi vuokrasopimuksen arvoon 48 kk ajanjaksolla, jolloin laskentatapa olisi linjassa hankintalain 30 §:ssä säädetyn ennakoidun arvon laskemistavan kanssa. Tarvittava muutos toteutettaisiin muokkaamalla luvun 10 4 §:n kohtaa 10.

Nykyisen hallintosäännön luvun 12 9 §:n mukaan lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä. Hallintosäännön lukua 12 § 9 esitetään muutettavaksi siten, että lautakunnan päätöksiin perustuvat asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai lautakunnan siihen valtuuttamat. Muutosehdotus perustuu kaupunkiympäristön toimialaa koskevassa, sisäisen tarkastuksen 18.2.2022 päivätyssä tarkastusraportissa esitettyihin havaintoihin. Muutos selkeyttäisi vallitsevaa tilannetta sen suhteen, onko lautakunnilla päätöksenteon yhteydessä oikeus antaa yksittäiselle viranhaltijalle tai toimihenkilölle valtuutus päätöksen täytäntöönpanotehtäviä varten. Esitetty muotoilu olisi yhteneväinen kaupunginhallituksen ja konsernijaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittamista käsittelevän hallintosäännön kohdan kanssa (voimassa oleva hallintosääntö, luku 12 § 7).

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

TUVA-koulutukseen yhdistetään nykyiset perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen väliin sijoittuvat nivelvaiheen koulutukset: perusopetuksen lisäopetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus ja

ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus. Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta tuli voimaan 1.8.2021 ja uutta koulutusta järjestetään 1.8.2022 lukien. Hallintosäännön 4 luvun 6 §:n ruotsinkielisten palveluiden johtajan päätösvallasta esitetään poistettavaksi oppilaaksi ottaminen perusopetuksen lisäopetukseen. Samasta syystä hallintosäännön 4 luku 8 § toisen asteen koulutuksen palvelualueen vastuista esitetään poistettavaksi perusopetuksen lisäopetuksen sekä maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävän lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen järjestäminen. Lisäksi poistetaan hallintosäännön 4 luku 9 § lukion rehtorin päätösvalta opiskelijoiksi ottamisesta maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen sekä perusopetuksen lisäopetukseen.

Ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen kurinpitoa koskevat säännökset muuttuvat. Ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa ei ole mahdollista antaa 1.8.2022 alkaen toimivaltaa rehtorille päättää oppivelvollisen määräaikaisesta erottamisesta, vaan päätösvalta on tältä osin koulutuksen järjestäjän asettamalla monijäsenisellä toimielimellä. Ammattiopisto Varian rehtorin ratkaisuvallasta opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta rajataan koskemaan muita kuin oppivelvollisia opiskelijoita. Oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen määräaikaisesta erottamisesta jatkossa päättää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan nimeämä ammatillisen koulutuksen monijäseninen toimielin. Hallintosäännön 10 luvun 5 §:n 1. kohta ja 7 §:n 1. kohdan ammatillisen koulutuksen monijäsenisen toimielimen ja lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät päivitetään vastaamaan lakimuutoksen vaatimuksia oppivelvollisten opiskelijoiden määräaikaisesta erottamisesta.

Varhaiskasvatuksen johtajalla on ollut ratkaisuvallasta esiopetuksen oppilaille huoltajan suostumuksella annettavasta erityisestä tuesta päättäminen. Varhaiskasvatustilain muutosten myötä ratkaisuvallasta laajennetaan koskemaan myös varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella huoltajan suostumuksella annettavasta erityisestä tuesta päättäminen. Tästä syystä hallintosäännön 4 luvun 6 ja 11 §:n kohtia tulee päivittää. L:lla 1183/2021 lisätty 15 e § tulee voimaan 1.8.2022 (15 e § Päätös tuesta ja tukipalveluista). L:lla 1183/2021 lisätty 3 a luku tulee voimaan 1.8.2022 (3 a luku Oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen).

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala esittää sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain (toisiolaki) mukaisten tietolupien myöntämistä koskevien täsmennysten tekemistä hallintosääntöön. Tarvittavat muutokset toteutettaisiin lisäämällä maininta tietoluvista 2 luvun 7 §:n 7. kohtaan, 2 luvun 8 §:n 2. kohtaan, 11 luvun 4 §:ään, 18 luvun 6 §:ään ja 19 luvun 7 §:ään.

Kaupunginhallitus 6.6.2022 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi oheisen liitteen mukainen hallintosääntö. Hallintosäännön muutoksen esitetään tulevan voimaan 1.8.2022.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja muutti esitystään ja hallintosääntöön ehdotettuja muutoksia seuraavasti:

Esityslistatekstin osion *Kaupunkistrategian ja johdon toimiala* kolmannesta kappaleesta poistetaan maininnat hallintosäännön 26 luvun 2 §: n muutoksista:

"Hallintosäännön 26 lukua on korjattava vastaamaan kuntalain lakimuutosta, jossa kuntalain 23 §:n 2 momentti on kumottu L:lla 21.5.2021/419. Hallintosäännön 26 luvun 1 ~~ja 2~~ §:t on syytä muokata vastaamaan lakimuutosta, koska nykyinen muotoilu perustuu vanhentuneeseen lainsäädäntöön.

Lisäksi hallintosääntöehdotukseen tehtyjä muutoksia koskien 26 luvun 2 §: lää ei tehdä.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginvaltuusto 20.6.2022

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä oheisen liitteen mukainen hallintosääntö. Muutokset tulevat voimaan 1.8.2022.

Liitteet:

- Hallintosääntö 1.8.2022, muutokset näkyvissä
- Hallintosääntö 1.8.2022, puhdas versio

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

Sari-Anna Pennanen, kaupunginlakimies

Helmi Hieta-aho, lakimies,

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)